Европейски омбудсман

Преводът на страницата е генериран чрез машинен превод [Връзка]. *Машинните преводи могат да съдържат грешки, които да водят до нарушаване на яснотата и точността. Омбудсманът не поема отговорност за евентуални несъответствия. За най-надеждна и правно издържана информация направете справка с: изходната версия в английски препратката по-горе. За повече информация вижте нашата* езикова политика и политика за превода [Връзка].

Решение по случай OI/8/2015/JAS - Решение на Европейския омбудсман, определящо предложения в резултат на стратегическата ѝ проверка OI/8/2015/JAS относно прозрачността на тристранните срещи

Решение
Случай OI/8/2015/JAS - **Открит на** 26/05/2015 - **Решение от** 12/07/2016 - **Заинтересовани институции** Европейски парламент (Няма основания за допълнителни проверки) | Съвет на Европейския съюз (Няма основания за допълнителни проверки) | Европейска комисия (Няма основания за допълнителни проверки) |

Тази стратегическа проверка се отнася до прозрачността на важна неформална част от законодателния процес на ЕС, а именно прозрачността на „ **трилозите** “.

Двата законодателни органа на ЕС, Европейският парламент и Съветът на Европейския съюз, утвърждават законодателни актове след предложение на Европейската комисия. По време на този процес и двата законодателни органа, подпомагани от Комисията, често преговарят в рамките на така наречените „ **трилози“** , които са **неофициални срещи** на представители на трите участващи институции. По време на тристранната среща Парламентът и Съветът се опитват да се споразумеят по общ текст въз основа на първоначалните си предложения, по който след това се гласува в съответствие с официалната законодателна процедура. Тристранните срещи се оказаха много ефективно средство за постигане на такива споразумения, така че сега по-голямата част от законодателството се приема по този начин.

Европейският съюз е **представителна демокрация** , при която гражданите имат право да търсят **отговорност** от своите представители за политическите решения, взети от тяхно име. Гражданите имат правото да **участват** в демократичния процес на ЕС. Прозрачността на тристранните срещи е ключов елемент, който гарантира ефективността на тези права и легитимността на законите, създадени от ЕС. Съдът на ЕС заяви, че

възможността на гражданите на ЕС да установят съображенията, които стоят в основата на законодателните действия, е предпоставка за ефективното упражняване на техните демократични права.

По принцип законодателният процес на ЕС е доста прозрачен, включително в сравнение с много държави членки, тази част от процеса обаче предизвика загриженост относно баланса между ефикасността процеса на тристранни срещи и неговата прозрачност.

В този контекст Европейският омбудсман започна **стратегическа проверка** . Тя проучи кои данни и документи следва да бъдат **предварително достъпни за широката общественост** и в кой момент, така че гражданите да могат да се възползват от своите права.

Прозрачността на тристранните срещи е основен елемент от легитимността при законотворчеството на ЕС. Гражданите трябва да имат възможност да упражняват контрол върху работата на своите представители по време на този основен етап от законодателния процес. Също така, гражданите имат нужда от информация за темите, обсъждани на тристранните срещи, за да могат да участват ефективно в законодателния процес.

Омбудсманът приветства постигнатия до момента напредък за подобряване на прозрачността на тристранните срещи; тя обаче предлага трите институции да направят публично достъпни следните документи и данни: **дати на тристранните срещи** , **първоначални позиции** на трите институции, общ **дневен ред на тристранните срещи** , **документи „в четири колони“** , **окончателни компромисни текстове** , оповестените **обяснителни бележки от тристранните срещи** , **списъци на участващите лица, вземащи политически решения** , и, доколкото е възможно, **списък на други документи, внесени за разглеждане** по време на преговорите. Всички тези данни следва да се предоставят в лесна за ползване и разбиране **съвместна база данни** . Достъп до някои документи може да се предостави **още в хода на** преговорите в рамките на тристранните срещи, но институциите могат да преценят, че е в полза на обществения интерес предоставянето на предварителен обществен достъп до някои видове документи да става само след **приключване на преговорите** .

Обобщение

Това стратегическо проучване се отнася до прозрачността на важна неформална част от законодателния процес на ЕС, а именно прозрачността на „ **тристранните** *срещи“.*

Двата законодателни органа на ЕС — *Европейският парламент и Съветът на Европейския съюз, приемат законодателство по предложение на Европейската комисия. По време на този процес и двамата съзаконодатели, подпомагани от*

Комисията, често преговарят на т.нар. тристранни **срещи** *, които представляват* **неформални срещи** *между представители на трите участващи институции. По време на тристранна среща Парламентът и Съветът се опитват да постигнат съгласие по общ текст въз основа на първоначалните си позиции, който след това се гласува съгласно официалната законодателна процедура. Тристранните срещи се оказаха много ефективни при постигането на такива споразумения и сега повечето законодателни актове се приемат по този начин.*

Европейският съюз е **представителна демокрация** *, в която гражданите имат право да търсят отговорност от своите* **представители** *за политическия избор, направен от тяхно име. Гражданите също така имат право да* **участват** *в демократичния процес на ЕС. Прозрачността на тристранните срещи е ключов елемент за гарантиране на ефективността на тези права и за легитимиране на законите, приети от ЕС. Съдът на ЕС заяви, че способността на гражданите на ЕС да разберат съображенията, които са в основата на законодателните действия, е предпоставка за ефективното упражняване на техните демократични права.*

Въпреки че законодателният процес на ЕС като цяло е доста прозрачен, включително в сравнение с много държави членки, тази част от процеса породи опасения относно баланса между ефективността на тристранния процес и неговата прозрачност.

В този контекст Европейският омбудсман започна **стратегическа проверка** *. Тя разгледа информацията и документите, които следва* **да се предоставят проактивно на обществеността** *и в кой момент, така че гражданите да могат да се възползват от правата си.*

Прозрачността на тристранните срещи е съществен елемент от легитимността на законодателството на ЕС. Гражданите трябва да бъдат в състояние да контролират работата на своите представители по време на тази ключова част от законодателния процес. Гражданите също така се нуждаят от информация по обсъжданите по време на тристранните срещи теми, за да могат да участват ефективно в законодателния процес.

Омбудсманът приветства постигнатия досега напредък в подобряването на прозрачността на тристранните срещи; въпреки това тя предлага трите институции да направят обществено достояние следната документация и информация: **Дати на тристранните срещи** *,* **първоначални позиции** *на трите институции, общи* **дневен ред** *на тристранните срещи,* **документи от „четири колони“** *,* **окончателни компромисни текстове** *, публикувани тристранни* **бележки** *,* **списъци на участващите лица, вземащи политически** *решения, и, доколкото е възможно,* **списък с други документи, внесени** *по време на преговорите. Всички те следва да се предоставят в лесна за използване и лесна за разбиране* **съвместна база данни** *. Въпреки че някои документи биха могли да бъдат предоставени на разположение по* **време** *на тристранните преговори, институциите могат да счетат за необходимо в обществен интерес да предоставят проактивен публичен*

достъп до определени видове документи едва **след приключване на преговорите** *.*

Контекст

1. Това стратегическо проучване се отнася до прозрачността на „ **тристранните** срещи„, неформалната част от законодателния процес на ЕС, чрез която Парламентът и Съветът, „ **съзаконодателите** “, постигат съгласие по предложеното законодателство. Тази важна част от процеса се основава на преки, присъствени преговори между съзаконодателите, подпомагани от Комисията.

2. Европейският парламент , чиито членове се избират пряко от гражданите на ЕС и се отчитат демократично пред тях, и **Съветът на Европейския съюз** , съставен от министри от всяка държава членка, които са демократично отговорни пред своите национални парламенти и пред гражданите на своите държави членки, приемат законодателство на ЕС след обсъждане на предложение, представено им от **Европейската комисия** . Парламентът и Съветът могат да изменят или, ако желаят, изцяло да отхвърлят предложенията на Комисията. По време на разисканията си по предложеното законодателство съзаконодателите вземат предвид и позициите на другия с оглед намирането на обща основа. Ако бъде постигнато споразумение, законодателството на ЕС се приема.

3. Договорите за ЕС съдържат подробни правила за начина, по който тези споразумения следва да бъдат постигнати между съзаконодателите. Формалният процес, чрез който се постига съгласие, обаче може да бъде сложен и отнемащ време. Тя включва, потенциално, множество етапи на обсъждане и гласуване. Официални срещи между съзаконодателите (които се провеждат в „Помирителен комитет“) могат да се проведат, но само в самия край на процеса. Това може да доведе до продължителен и труден процес.

4. Съзаконодателите обаче проучиха и приложиха по-гъвкави средства за съгласуване на позициите по предложеното законодателство, които са под формата на тристранни срещи. **Тристранните** срещи са неофициални преговори между представители на Парламента и Съвета, подпомагани от Комисията, насочени към постигане на съгласие по законодателството, обикновено на ранен етап от законодателния процес. По време на тристранните срещи представителите на съзаконодателите преговарят **пряко** помежду си, за да преодолеят всякакви различия в мненията. Тристранните срещи, които не са отворени за обществеността, могат да се проведат на всеки етап от законодателната процедура, след като Комисията представи предложение. Ако преговорите са успешни, на пленарното заседание на Парламента и на Съвета се представя компромисен текст. Ако всеки съзаконодател одобри официално компромисния текст, той става закон.

5. Въпреки че тристранните срещи не са изрично предвидени в Договорите, те се оказаха изключително ефективни и ефикасни средства за постигане на споразумение между съзаконодателите. В действителност по-голямата част от законодателството сега се

приема с помощта на тристранни срещи след разискванията, измененията и гласуването на двамата законодатели, за да формират първоначалните си позиции. Използването на няколко кръга официални обсъждания (или „четения“) се превърна по-скоро в изключение, отколкото в правило.

6. Структурираната тристранна система е подобрение на още по-неформалните средства, на които се разчита в миналото, като се използват устни преговори, което не позволява подходящо равнище на демократичен надзор.

7. От многото демократични принципи, залегнали в Договорите на ЕС, два от тях са от особено значение в контекста на настоящото разследване. Първо, в съответствие с член 10 от Договора за Европейския съюз „ *функционирането на Съюза се основава на* **представителната демокрация** “. Представителната демокрация изисква не само тези, които приемат законодателство, да бъдат избирани; това означава също, че гражданите са ефективно оправомощени да търсят отговорност от своите **избрани** представители за конкретния избор, направен от техните представители от тяхно име. Второ, гражданите имат „ *правото да* **участват** *в демократичния живот на Съюза* „, принцип, залегнал и в член 10 от Договора за Европейския съюз, в който освен това се посочва, че „ *решенията се вземат възможно най-открито и възможно най-близо до гражданите* “.

8. За да се гарантира, че тези принципи се прилагат, Договорите на ЕС изискват законодателният процес да бъде прозрачен. Гражданите могат да търсят отговорност от своите избрани представители само ако знаят какъв избор и какви компромиси са направили техните представители от тяхно име. Гражданите могат да участват по реален и съществен начин в законодателния процес само ако могат да изразят мнението си по информиран начин. Ако институциите на Съюза могат да гарантират, че тези принципи се спазват, гражданите ще считат, че те са по-отговорни и приобщаващи и следователно по-легитимни.

9. В този контекст омбудсманът започна тази стратегическа проверка на прозрачността на тристранните срещи. Проучването има за цел да подкрепи съзаконодателите, които в крайна сметка отговарят за определянето на начина, по който демократичните принципи на ЕС могат и следва да се прилагат в контекста на тристранните преговори.

Стратегическо проучване

10. Това стратегическо проучване се отнася до **проактивната прозрачност на тристранните срещи** . По-конкретно, тя разглежда коя информация и документи могат да бъдат предоставени проактивно на обществеността и в кой момент. Проучването не се отнася до начина, по който институциите структурират законодателния процес, нито до начина, по който те организират тристранните срещи. Разследването също така не включва начина, по който институциите обработват индивидуалните искания за публичен достъп до конкретни документи от тристранните срещи.

11. Като първа стъпка омбудсманът поиска от Парламента, Съвета и Комисията да отговорят на набор от въпроси относно тристранните срещи. Омбудсманът провери две приключени тристранни досиета, а именно досиетата относно Директивата за ипотечните кредити [1] и Регламента за клиничните изпитвания [2] , за да получи ясна представа за функционирането на тристранните преговори и видовете документи, които обикновено се внасят по време на тристранните преговори. След като анализира отговорите на институциите и размисли върху проверките на досиетата, Омбудсманът започна **обществена консултация** . Мненията, получени от граждани, НПО, представители на академичните среди и националните парламенти, до голяма степен доведоха до по-голяма прозрачност на тристранните срещи, но някои изразиха също така опасения относно преждевременното публикуване на документи, позоваващи се на потенциалната вреда, която би могла да бъде нанесена на преговорите в деликатен момент. Омбудсманът взема предвид тази обратна информация при представянето на своята оценка [3] .

12. В хода на разследването Парламентът, Съветът и Комисията сключиха ново междуинституционално споразумение за по-добро законотворчество, което включва силен ангажимент за законодателна прозрачност [4] . Омбудсманът приветства и насърчава тези усилия.

13. И накрая, Омбудсманът благодари на всички, които участваха в обществената консултация, и на трите институции за тяхното искрено и конструктивно сътрудничество в хода на разследването.

Оценка на Омбудсмана

14. Най-напред Омбудсманът ще очертае защо е необходим прозрачен тристранен процес. Тя ще направи изводи от тази необходимост от прозрачност и ще обясни какво би могло и следва да означава на практика, като се има предвид законната необходимост на институциите да постигнат споразумения по законодателни предложения. И накрая, тя ще направи предложения за това как институциите биха могли да подобрят общественото доверие и разбиране на процеса чрез проактивно предоставяне на информация, в идеалния случай в лесен за ползване съвместен публичен регистър.

А . Необходимостта от прозрачност

Демократична отчетност

15. В **представителната демокрация** гражданите избират представители, които да действат от тяхно име в процесите на вземане на решения, най-вече в процеса на изготвяне на закони. След това гражданите търсят отговорност от своите представители за това как се представят, най-вече на изборите. Това важи и за членовете на Европейския парламент (членовете на ЕП, които носят отговорност за изборите за Европейски парламент) и за министрите на държавите членки (които могат да бъдат подведени под отговорност чрез национални избори или чрез техните **национални**

парламенти) .

16. За да се получи представа за това как действат техните представители, гражданите трябва да могат да се информират за изборите, които са направили от тяхно име. Реална демократична отчетност би станала невъзможна, ако гражданите не бяха в състояние да разберат за позициите, заемани от техните представители по време на законодателен процес. Следователно законодателният процес в представителната демокрация изисква, за да може представителната демокрация да функционира правилно, висока степен на прозрачност. Всъщност Съдът на ЕС е постановил, че способността на гражданите на ЕС „ *да разберат съображенията, които са в основата на законодателните действия, е предварително условие за ефективното упражняване на техните демократични права* “ [5] .

17. Отчетността не се ограничава до информация за начина, по който представителите гласуват. Той включва аргументите на представителите за и против конкретно законодателно предложение. Това е не само в полза на гражданите, които разбират по-добре разглежданите въпроси, но и в полза на представителите, които могат да разчитат на по-задълбочено разбиране на сложността на работата на гражданите. Тези съображения важат и за тристранните срещи.

18. Все повече законодателни актове на ЕС — 85 % през последния парламентарен мандат (2009—2014 г.), в сравнение с 29 % само два мандата по-рано — са приети на първия етап, намалявайки необходимостта от няколко кръга официални разисквания и гласувания (наречени „четения“). Това увеличение на приемането на законодателство на първо четене се дължи в немалка степен на способността на съзаконодателите да постигнат съгласие помежду си чрез тристранни преговори.

19. Всеки съзаконодател ще има по-голяма готовност да преговаря добросъвестно с другия съзаконодател по време на тристранната среща, ако счита, че постигнатото споразумение ще бъде официално прието без промяна. По този начин промените в текста по време на последващата официална процедура (гласуването в Парламента и разглеждането от Съвета) са необичайни. Ето защо това, което се случва по време на тристранните преговори, е от ключово значение за евентуалното съдържание на много законодателни актове.

20. От това следва, че когато гражданите желаят да контролират работата на своите представители, независимо дали са членове на ЕП или национални министри, те трябва да бъдат в състояние да контролират участието си в тази ключова част от законодателния процес. Дори ако конкретен член на ЕП или представител на държава членка не участва пряко в дадени тристранни преговори, този представител може да **одобри** резултата от тристранните преговори, когато гласува за одобряване на законодателния текст в рамките на официалната процедура. Поради това гражданите трябва да бъдат оправомощени да упражняват контрол върху тристранния процес, за да оценят работата на членовете на ЕП и националните министри.

21. В Договорите на ЕС се подчертава и специалната роля на **националните парламенти** при приемането на законодателството на ЕС. По време на обществената консултация с Омбудсмана няколко национални парламенти изразиха загриженост относно прозрачността на тристранните срещи [6] . Националните парламенти трябва да бъдат оправомощени да упражняват демократичен контрол върху позициите, които техните правителства заемат в хода на законодателния процес на ЕС. След това гражданите на държавите членки могат да търсят отговорност от националните си парламенти за начина, по който изпълняват тази важна роля. Ако тази верига на отчетност бъде прекъсната, доверието в законодателството на ЕС и доверието в ЕС ще пострадат. Достатъчната прозрачност по отношение на тристранните преговори е важен елемент, за да се гарантира, че националните парламенти могат ефективно да упражняват своята роля. Той също така е в основата на много необходимата демократична връзка между случващото се в държавите членки и това, което се случва в институциите на ЕС, особено когато става въпрос за законотворчество, което засяга всеки гражданин на ЕС.

Участие на обществеността

22. Демокрациите приемат и насърчават желанието на своите граждани да участват в демократичния процес не само в избирателната урна, но и чрез публични дебати относно достойнствата на законодателните предложения. Тези дебати укрепват демократичната легитимност на приетото законодателство, тъй като гражданите смятат, че имат възможност да бъдат изслушани. Общественият дебат може също така да подобри съдържанието на законодателството, тъй като **заинтересованите страни** представят аргументи „за„и „против“, като вземат по-добре информирани законодателни решения. Договорите за ЕС изрично признават предимствата на участието на обществеността в демократичния живот на Съюза и се стремят да насърчават открит и прозрачен диалог между институциите, заинтересованите страни и гражданите.

23. Вече съществуват специфични механизми за гарантиране на такова участие на равнище ЕС преди изготвянето на законодателно предложение от Комисията. Тези механизми включват европейски граждански инициативи [7] , консултации със заинтересованите страни [8] и обществени консултации [9] . Тези механизми, ако се прилагат правилно, спомагат за повишаване на равнището на участие на гражданите в по-широкия законодателен процес поне до момента, в който Комисията прави предложение за законодателство. Европейският икономически и социален комитет и Комитетът на регионите също съветват относно законодателството на ЕС. След това двамата съзаконодатели могат да избират дали и до каква степен да вземат предвид тези становища при обсъждането, изменението, договарянето и гласуването на законодателството.

24. Участието на обществеността изисква прозрачен законодателен процес. Голяма част от процеса вече е прозрачен. Парламентът например обсъжда, изменя и гласува първоначалната си позиция на публично място, докато Съветът предоставя проактивно

много документи, изготвени от неговите работни групи. Въпреки това дискусиите между съзаконодателите при закрити врати, без да се предоставя публичен достъп до подходяща документация, рискуват да създадат обществено подозрение и несигурност и могат да възпрепятстват информирания дебат относно неговото съдържание. Общественото доверие може да бъде отслабено, ако гражданите имат опасения, че само някои **привилегировани групи** , т.нар. вътрешни лица, имат достъп до информация и са оправомощени да участват активно в законодателния процес [10] . Тъй като относително малък брой хора участват пряко в тристранните преговори, необходимостта от прозрачност става още по-очевидна в контекста на демократичната легитимност.

25. В този контекст е важно да се противодейства на всяко опасение, че определени групи по интереси се ползват с по-голяма степен на информация относно тристранните преговори чрез привилегирован достъп до документи и до участниците в преговорите. Увеличаването на **публичното** оповестяване на информация чрез предоставяне на разположение на всички граждани и на всички заинтересовани страни, от което някои може да се опасяват, че се ползва само от добре обезпечените ресурси, може да помогне да се увери по-широката общественост, че наистина има „равнопоставени условия на конкуренция“.

26. Бяха изразени опасения, че повишената прозрачност ще доведе до повече „лобиране“ на публичните представители. Изводът е, че „лобирането“ на публичните представители е проблем. Според Омбудсмана „лобирането“ е легитимно и проблематично само ако е привилегия на малцина добре свързани и добре обезпечени с ресурси. Ако обаче информацията бъде предоставена на разположение на всички, в еднаква степен този проблем ще бъде разгледан в известна степен.

27. „Лобирането“ също може да бъде проблематично, ако това се случва в момент, когато представителите на обществеността се нуждаят от известно пространство за обсъждане и обсъждане на предложеното законодателство. Въпреки това, както ще бъде разгледано по-долу, това прави случая още по-силен за подходящата и навременна наличност на информация за всички. В крайна сметка участието на обществеността по начин, който отчита други законни нужди, може само да укрепи демократичния процес и неговите резултати.

28. Омбудсманът обаче оценява загрижеността и предизвикателствата, които може да представлява засиленото лобиране, и повтаря призива си за силен, надежден и задължителен регистър за прозрачност като „централен център за прозрачност“, около който ще се свържат няколко административни системи на ЕС [11] . Законодателите и гражданите искат да знаят кой лобира в ЕС и разполагат с надежден и лесен за използване инструмент, за да разберат необходимата обща информация за всяка група по интереси, и да бъдат сигурни, че групите спазват изцяло Кодекса за поведение на Регистъра за прозрачност [12] .

Законосъобразна необходимост от осигуряване на

ефективна организация на законодателния процес

29. Отчетността пред гражданите и участието на гражданите са от първостепенно значение за легитимността на демократичния процес. В същото време представителните демокрации, като ЕС, възлагат на избраните представители отговорността и мандата да договарят съдържанието на законодателството от името на гражданите. За да функционира правилно, избраните представители трябва да имат някакво привилегировано пространство за преговори. Би било в противоречие със самата същност на представителната демокрация, ако трети страни, желаещи да участват пряко в парламентарен дебат, прекъсват дебата между демократично избрани представители (например като се опитат да се намесят от обществена галерия, докато тече дебат).

30. Поради това е необходимо да се постигне баланс между интереса от провеждането на прозрачен процес и законната необходимост да се осигури привилегировано пространство за преговори. Въпреки че правото на обществеността да участва в законодателния процес трябва да бъде защитено и насърчавано, в някои ситуации може да се наложи да бъдат определени точните механизми, чрез които това право се упражнява. В такива случаи обаче е още по-важно след това на обществеността да бъде предоставена цялата информация, необходима за разбирането и контрола на протичащия процес.

31. При изготвянето на предложения относно практическите договорености, необходими, за да се гарантира, че принципите на демократична отчетност и участие на обществеността са добре обслужени във връзка с тристранните срещи, омбудсманът признава обществения интерес да се позволи на законодателния процес да функционира ефективно и ефикасно. В крайна сметка, процес, при който участниците нямат възможност да се замислят за период от време насаме, ще има малка цел, ако не е в състояние да даде резултати. Обхватът на такива частни обсъждания обаче трябва да бъде пропорционален на действителната чувствителност на обсъжданите въпроси.

Б. Прозрачност на тристранните срещи

32. Омбудсманът установи три основни въпроса, свързани с прозрачността на тристранните срещи, които възникват за гражданите: гражданите трябва да знаят дали се водят тристранни преговори по законодателно предложение; те се нуждаят от обща информация относно съдържанието на тези преговори; те трябва да знаят кой участва в преговорите. Омбудсманът ще направи предложения за това как да се подобри прозрачността на тристранния процес, като се съсредоточи върху документите, които разглеждат тези основни въпроси.

33. Като начало Омбудсманът признава, че институциите на ЕС вече публикуват значителна информация и документация във връзка със законодателния процес и някои тристранни срещи. За съжаление голяма част от тази публично достъпна информация често се разпространява в различни бази данни и уебсайтове, тъй като няма споделено институционално пространство, в което гражданите могат по-лесно да имат достъп до цялата съответна документация.

34. Въпреки че експертите и вътрешните лица могат да проследяват и локализират тази разпръсната информация, за повечето граждани полезният достъп е труден. Това, за съжаление, увеличава „мистиката“ на тристранните срещи, като обезкуражава гражданите от ангажираност и по този начин намалява техните демократични права. Поради това следва да се положат по-големи усилия за консолидиране на такава информация, тъй като ако това не бъде направено, съществува риск от увеличаване на разликата в достъпа между експертите с вътрешна информация и обикновените граждани.

„Графици на тристранните срещи“

35. Ключов аспект на прозрачното законотворчество е да се знае кога се провеждат дискусиите. Гражданите могат да следят жизнения цикъл на дадено законодателно предложение на ЕС чрез отделни публични уебсайтове [13] , но тези уебсайтове не включват изчерпателна информация относно отделните тристранни преговори, по-специално текущите и предстоящите тристранни срещи. В отговорите си до омбудсмана Парламентът и Комисията признаха, че тристранните срещи не се обявяват систематично публично. Парламентът също така очерта усилията, които полага за предоставяне на повече информация.

36. Омбудсманът счита, че предварителното публикуване на **датите** на тристранните срещи би било от голяма полза за прозрачността. Дори тристранните срещи да не са формално част от законодателната процедура, тяхната призната централна роля в процеса прави необходимо публикуването на заседания. Това се признава в Съвместната декларация на институциите относно тристранните срещи, при условие че се обявяват тристранните срещи, когато това е практически осъществимо [14] . Част от информацията вече е публично оповестена чрез парламентарните комисии [15] и Комитета на постоянните представители на Съвета (Корепер) [16] , където са обявени неотдавнашните или бъдещите тристранни срещи. След това тази информация е част от протокола от заседанието или от съответния видео поток. Въпреки това може да е трудно да се намери, ако не е свързано с уебсайтове, обхващащи цялата процедура. Това отново дава основание за създаването на общо институционално пространство за публичното разпространение на такава основна, но критична информация.

37. Самите институции ще имат полза от публикуването на датите на тристранните срещи. Тъй като официалната процедура спира по време на тристранните преговори, законодателните бази данни съдържат големи пропуски, по време на които процесът изглежда спящ [17] . Като предоставят такава информация, институциите показват, че е постигнат напредък.

Омбудсманът предлага институциите да предоставят публичен достъп до „график на тристранните срещи“, в който се посочват предстоящите тристранни срещи. Те следва също така да се позовават на тристранните срещи в базите данни относно законодателните досиета.

38. Както показаха отговорите на институциите, необходимата информация вече е налична вътрешно. Омбудсманът счита, че може да бъде създаден публичен тристранен календар, без да са прекалено формалистични и сдържани граждани са в състояние да разберат, че датите могат да се променят и че не всяко заседание може да бъде обявено предварително (като тези, свикани в кратък срок). Ако е необходимо, календарът може да бъде маркиран като „проект“.

39. Всяка административна трудност във връзка със съставянето на такъв календар не е причина за възпрепятстване на гражданите да следят напредъка на дадена законодателна процедура. Тази основна информация е предварително условие за ангажиране.

„Първоначални позиции“ на институциите

40. Законодателната процедура на ЕС започва с предложение на Комисията, което след това се представя на съзаконодателите — Парламента и Съвета — и се оповестява публично. Преди да започнат тристранните преговори, всеки съзаконодател се съгласява вътрешно относно собствената си **позиция** по предложението, т.е. относно евентуалните промени в текста на Комисията. След това тези „първоначални позиции“ служат като отправна точка за преговорите.

41. От страна на Парламента позицията или се одобрява от съответната комисия, или от пълния състав на Парламента, пленарното заседание, след обсъждане, изменение и гласуване на текста публично. От страна на Съвета Корепер или самите министри са тези, които постигат съгласие по първоначалната позиция. След това целта на тристранната среща е да се постигне съгласие по приемлив компромисен текст въз основа на тези позиции. Междувременно Комисията подпомага тристранните преговори, като обяснява и, ако счита за необходимо, защитава основателността на своето предложение. Комисията може също така да оттегли дадено предложение при изключителни обстоятелства.

42. За да могат гражданите да следят как са действали техните представители, те трябва да могат да сравняват резултата от процеса с първоначалната позиция на своите представители, за да могат, ако е необходимо, да попитат защо позициите се променят и да бъдат уверени, че в процеса са взети предвид всички интереси и съображения. Това важи за законодателния процес като цяло и това трябва да важи и за неформалния, но много решителен процес на тристранната среща.

43. Тристранните преговори между институциите започват едва **след** като съзаконодателите установят първоначалните си позиции. Следователно проактивното предоставяне на тези позиции на обществеността не би навредило на способността на преговарящите да преговарят по време на самата тристранна среща. Встъпителните позиции също така дават на гражданите ясна представа за параметрите на подробните

преговори, които предстои да се проведат.

44. Позицията на Парламента вече винаги се оповестява публично, докато публикуването от Съвета се случва понякога. Публикуването — макар и периодично от страна на Съвета — имплицитно признава, че това не подкопава способността за водене на преговори. Остава да се направи **систематично публикуване** на първоначалните позиции по всяко законодателно предложение.

45. Публикуването следва да бъде независимо от вътрешното равнище, на което е договорена позицията. В Съвета например някои първоначални позиции са договорени на равнища по-ниски от тези на министъра. Гражданите разбират, че документът съдържа **необвързващата встъпителна позиция на институцията и че тази позиция** вероятно (ако не е сигурна) ще се промени по време на преговорите, за да се постигне споразумение. Това се случва и в парламентите на много държави членки, където промените в предложението на правителството са видими за гражданите. Въпреки че в междуинституционалната обстановка на ЕС съществуват особени предизвикателства, тези предизвикателства не могат да отрекат правото на гражданите на подходящо ангажиране със законодателния процес. Публикуването на такива първоначални позиции може да включва изявления, пояснящи, че те са само отварящи позиции.

Омбудсманът предлага и двамата съзаконодатели да предоставят проактивно, преди да започнат тристранните преговори, позициите си по предложението на Комисията, независимо от равнището, на което позицията е била приета вътрешно и независимо от законодателното предложение.

Дневен ред на тристранните срещи

46. Въпреки че графикът на заседанията и встъпителните позиции са важни, информиран обществен дебат ще се проведе само ако бъде предоставена информация относно аспектите на обсъжданото предложение. Институциите следва да насърчават този информиран дебат, като публикуват **дневния ред на тристранните срещи** .

47. Институциите вече изготвят дневен ред за отделните тристранни срещи. В тези дневен ред обикновено се посочва коя конкретна част от законодателното предложение ще бъде обсъдена на съответното заседание. Поради това институциите следва да могат да предоставят на обществеността по-общ обобщен вариант на този дневен ред, като се съсредоточат върху основните точки за обсъждане по време на тристранната среща. Информацията ще бъде предоставяна на обществеността, **без да се разкриват отделни стратегии или да се компрометират преговорите** .

48. Дневният ред обаче ще бъде от значение само ако бъде публикуван преди съответното тристранна среща. Когато ограниченията във времето възпрепятстват публикуването преди заседанието, публикуването следва да се извърши малко след това.

Омбудсманът предлага институциите да предоставят общ обобщен дневен ред преди или скоро след тристранните срещи.

Документи от „четири колони“ и окончателен компромисен текст

49. Един ключов документ се очертава като основен работен инструмент на тристранните срещи: документът „ **четири колони“.** Настоящият документ съчетава първоначалните позиции на трите институции — изложени в първите три колони — с четвърта колона — **компромисния текст** , който се развива по време на обсъжданията, често по ред или параграф по параграф. С напредването на преговорите все повече и повече от четвъртата колона се попълва. Попълнената и съгласувана четвърта колона представлява **окончателният компромисен текст** , който се оповестява публично и след това трябва да бъде приет в рамките на официалната процедура от всеки съзаконодател, за да стане закон. Следователно развиващият се документ от четири колони проследява напредъка на тристранната среща. На практика това е пълната „карта“ на неформалния, но решаващ процес на тристранни преговори.

50. Достъпът до променящите се версии на документа в четири колони би позволил на обществеността да проследи как е възникнал окончателният текст от различните изходни позиции на институциите. Омбудсманът отбелязва въз основа на своите проверки, че за всяка тристранна среща обикновено се изготвя нова версия на документа в четири колони. Гражданите биха могли, като разгледат тези версии на документите в четири колони, да разберат къде и кога представителите са постигнали компромис, като се съгласят с формулировка, която се различава от първоначалната им позиция. Документът също така дава възможност на представителите да представят и обясняват своите преговорни позиции и успехи. Документът ще покаже къде са постигнати компромиси, включително къде са намерени печеливши за всички решения.

51. Това, което е от жизненоважно значение за гражданите, е възможността за отчетност, която такава „карта“ предоставя. Публикуването на такива документи предоставя ясна и подробна информация за тристранния процес и е необходима част от демократичната отчетност.

52. Омбудсманът разбира конкретните предизвикателства и чувствителности в рамките на системата на ЕС за междуинституционални преговори. Трябва обаче да се положат усилия за преодоляване на тези предизвикателства, за да се даде възможност на гражданите да упражняват ефективно своите демократични права.

53. Ключовият въпрос е именно **кога документите** в четири колони трябва да бъдат проактивно оповестени.

54. Може да се твърди, че интересът към добре функциониращи тристранни преговори

временно надделява над интереса към прозрачност, **докато тристранните преговори продължават** . При сложни тристранни преговори — разгледаните от Омбудсмана досиета са сложни — един съзаконодател може да направи концесия по една част от проекта, като се очаква, че другият съзаконодател може да направи отстъпки на по-късен етап. Тези ранни отстъпки обаче могат да бъдат оттеглени или изменени в зависимост от резултата от по-късните преговори. Ако в момент, когато все още предстои да бъдат постигнати осезаеми резултати в замяна, направените отстъпки незабавно се оповестяват публично, съществува риск такива концесии да станат, поне в очите на наблюдателите, „каменни“. Обществеността, която може да не е наясно с деликатните стратегии за водене на преговори на съзаконодателите по отношение на такива отстъпки, би могла сериозно да бъде заблудена. Изправени пред такъв риск, участниците могат да се въздържат от сериозни отстъпки. По този начин ранното оповестяване може потенциално да навреди на преговорния процес.

55. Когато преговорите бъдат приключени, общественият контрол не може да има пряко въздействие **върху преговорите** , въпреки че може да засегне съдбата на самото законодателство. Общественият контрол е съсредоточен главно върху окончателния договорен текст, който днес вече е публично достъпен преди приемането му. Принцип на демокрацията на участието е законодателството да подлежи на такъв контрол, **преди да бъде прието** .

56. Въпреки това обществеността следва също така да може да разбере основните преговорни стъпки, водещи до компромиса от тристранната среща, **като има достъп, доколкото е възможно, до документите в четири колони възможно най-скоро след приключването на преговорите** . Въпреки че тези документи се развиват и обменят неофициално по време на тристранна среща, документите от четири колони от основен обществен интерес са документите, изготвени преди всяка тристранна среща. Тези документи също така предоставят полезна информация на гражданите, **които желаят да търсят отговорност от избраните представители** . Те могат да бъдат полезни и за изследователи и историци, **които желаят да разберат по-пълно намеренията на законодателите.**

Омбудсманът предлага институциите да предоставят проактивно документите от четири колони, включително окончателния договорен текст, възможно най-скоро след приключването на преговорите.

Бележки от тристранните срещи

57. Трите институции понастоящем не изготвят **съвместни протоколи от тристранните срещи** ; представителите се ограничават до изготвянето на собствени бележки за целите на докладването пред съответната институция. Тези документи често обхващат **стратегията на институцията за преговори** и оценяват **критично позициите на другите институции.** Проактивното предоставяне на такава информация би могло, в зависимост от конкретното съдържание на такива бележки, потенциално да навреди на

преговорите и да доведе до докладване без документи. По този начин Омбудсманът признава, че такива вътрешни доклади може да не се предоставят лесно **проактивно** . Заинтересованите граждани обаче могат да поискат достъп до тези документи в съответствие със **законодателството на ЕС за публичния достъп до документи** [18] . След това институциите могат да преценят за всеки **отделен случай** дали има основания за отказ на оповестяване.

58. Някои вътрешни доклади обаче са **публично достъпни** , например чрез протоколи от заседанията на парламентарната комисия или видеоматериали, както и обобщени записи на Корепер. Тази информация следва да бъде включена във всяка съответна база данни, за да се гарантира, че тя е леснодостъпна за всички заинтересовани граждани.

Омбудсманът предлага институциите да включат в законодателните бази данни и календари, обхващащи тристранните срещи, връзки към протоколи или видеоматериали от публичните заседания на институциите, на които е била обсъдена тристранна среща.

Списък на участниците

59. За да бъдат подведени под отговорност техните представители, гражданите трябва да знаят кои са представителите, участващи в законодателството. На тристранните срещи присъстват представители на Парламента, Съвета и Комисията. Тези представители са, от страна на Парламента, редица **членове** [19] от всички политически групи и от **председателя** на съответната комисия; от страна на Съвета — отговорния национален **министър** или **висшите национални държавни служители** , като постоянния представител, на държавата членка, която понастоящем изпълнява ротационното председателство на Съвета [20] ; а от страна на Комисията — отговорният **комисар** [21] или други **високопоставени служители на Комисията** . Политическите представители често се подкрепят от служители. В някои случаи няколко десетки души могат да присъстват на тристранна среща.

60. Отчетността изисква имената на участниците, които носят **политическа отговорност** за взетите решения, да бъдат оповестени на обществеността. Това са преди всичко парламентаристите, министрите и комисарите, т.е. **присъстващите политици** . В някои тристранни срещи обаче институциите се представляват не от политици, а от висши държавни служители. Докато членовете на ЕП винаги присъстват на тристранна среща, държавата членка, която председателства Съвета, невинаги изпраща отговорния министър, нито Комисията винаги изпраща отговорния член на Комисията. Ако правомощията за вземане на **решения** се делегират от политиците на висши държавни служители, самоличността на последните също следва да бъде проактивно оповестена.

61. Омбудсманът отбелязва, че тристранните срещи често са предшествани или последвани от т.нар. „ **технически срещи** “. Става въпрос за срещи, на които присъстват държавни служители от трите заинтересовани институции, които разполагат с експертен

опит по спорните досиета. Тези технически срещи или извършват организационно планиране, или обсъждат технически въпроси от законодателното предложение. Омбудсманът отбеляза значението на тези срещи, за да се гарантира, че понякога се изясняват сложни технически въпроси. Резултатите от такава техническа среща обаче трябва да бъдат одобрени от лицата, отговорни за вземането на политически решения, на следващата тристранна среща. Тъй като политическата отговорност за такива „технически срещи“ се носи от политическите представители на институцията, може да не е необходимо проактивно разкриване на имената на тези държавни служители.

Омбудсманът предлага институциите да предоставят проактивно списък на представителите, които носят политическа отговорност за решенията, взети по време на тристранна среща, като например участващите членове на ЕП, отговорния министър от председателството на Съвета и комисаря, отговарящ за досието. Ако правомощията за вземане на решения се делегират на държавни служители, тяхната самоличност също следва да се разкрива проактивно.

Други документи от тристранните срещи

62. Институциите следва да предоставят възможно най-ранен достъп на гражданите до възможно най-голям брой документи от тристранните срещи. Омбудсманът счита, че предложенията ѝ са рационална и подходяща **отправна точка** за проактивното предоставяне на гражданите на информация, която е от решаващо значение за ефективното упражняване на техните демократични права съгласно Договорите.

63. Гражданите и изследователите обаче следва също така да могат да получават **допълнителна информация относно тристранните** срещи, които са от особен интерес за тях. Те могат да отправят **индивидуални искания** до институциите съгласно закона за публичен достъп [22] и омбудсманът насърчава институциите да предоставят **възможно най-широк достъп до** такива документи, които по същество са „законодателни документи“ [23] . Тези документи могат да включват документи, внесени по време на тристранните преговори, и документи, внесени по време на техническите заседания преди или след тристранните преговори.

Омбудсманът предлага, с цел улесняване на исканията за публичен достъп до документи, институциите да предоставят, доколкото е възможно, списъци с документи, внесени по време на тристранните преговори.

64. Това би увеличило прозрачността на тристранните срещи, като позволи на гражданите да определят какъв вид документи са послужили за основа на решенията на техните представители. Ако и когато институциите предоставят достъп до такива допълнителни документи при поискване, те следва също така активно да предоставят копия на тези документи онлайн.

В. Съвместна база данни

65. В новодоговореното междуинституционално споразумение [24] се предвижда

Парламентът, Съветът и Комисията да работят заедно за създаването **на специална съвместна база данни за напредъка по законодателните досиета** . Омбудсманът приветства и насърчава тази инициатива. Както показа проучването ѝ, важно е не само да се предостави информация относно законодателния процес, включително тристранните срещи, но и тази информация да е **лесно и лесно достъпна за гражданите, за предпочитане на една-единствена платформа и с възможности за „отворени данни“** . Информационната стойност за гражданите се умножава, тъй като повече документи са свързани с единна платформа — „обслужване на едно гише“, което премахва необходимостта от търсене в различни уебсайтове и бази данни.

66. В контекста на тристранните срещи такава платформа би могла да включва дати на тристранните срещи, първоначални позиции на трите институции, общи дневен ред на тристранните срещи, документи от „четири колони“, окончателни компромисни текстове, публикувани тристранни бележки, списъци на участващите лица, вземащи политически решения, и, доколкото е възможно, списък с други документи, внесени по време на преговорите.

Омбудсманът насърчава институциите да работят заедно, за да направят възможно най -много информация и документация от тристранните срещи публично достъпни чрез лесна за използване и лесна за разбиране съвместна база данни.

Г. Заключителни бележки

67. Тристранните срещи се превърнаха в основна характеристика на законодателния процес на ЕС. Информацията за тристранните срещи е информация за това как в крайна сметка се приемат законите, уреждащи живота на над 500 милиона граждани. Ако гражданите трябва да участват ефективно в демократичния живот на Европейския съюз, като търсят отговорност от своите представители и изразяват мнението си, те се нуждаят от достъп до тази информация. Ако гражданите възприемат процеса на приемане на правото на ЕС като достъпен и прозрачен, тяхното доверие в ЕС и неговите институции ще се увеличи. Това е в основата на легитимността на законодателството на ЕС.

68. Омбудсманът е наясно с много внимателните призиви за преценка, които трябва да бъдат направени, за да се постигне правилният баланс между прозрачността и други законни и важни **обществени интереси.** Тя е наясно и с конкретните предизвикателства и чувствителности, свързани с постигането на компромиси по законодателните предложения. Тя обаче не се съмнява, че по-голямата прозрачност на тристранните срещи ще доведе до законодателен процес, който е по-отворен за всички слоеве на обществото, добре информиран и в крайна сметка е по-легитимен в очите на европейските граждани. Това разследване приключи в период на значителна несигурност за ЕС. Въпреки че никой не може да предвиди резултата от последиците от тази несигурност, всеки ход за повишаване на прозрачността и следователно за укрепване на легитимността на институциите на ЕС може да послужи само за подкрепа на

демократичните ценности, провъзгласени в Договорите, на които се основава и се ръководи ЕС.

69. Омбудсманът се надява, че предложенията за прозрачност ще бъдат разгледани с голямо внимание от трите институции и ще се разглеждат като рационален и балансиран принос към важен въпрос на ЕС. Тя е наясно с истинските опасения, че по-голямата прозрачност може парадоксално да доведе до по-малко, тъй като някои от участниците в тристранните срещи може да се изкушат да се върнат към по-неформални и незаписани методи на преговори. Тя обаче вярва, че това, което е наблюдавала като желание и на трите институции да положат още по-големи усилия за повишаване на доверието на гражданите — особено в този момент — ще гарантира, че това няма да се случи.

Предложенията

Въз основа на проверката омбудсманът прави следните предложения до Парламента, Съвета и Комисията:

- **Омбудсманът предлага институциите да предоставят публичен достъп до „график на тристранните срещи“, в който се посочват предстоящите тристранни срещи. Те следва също така да се позовават на тристранните срещи в базите данни относно законодателните досиета.**
- **Омбудсманът предлага и двамата съзаконодатели да предоставят проактивно, преди да започнат тристранните преговори, позициите си по предложението на Комисията, независимо от равнището, на което позицията е била приета вътрешно и независимо от законодателното предложение.**
- **Омбудсманът предлага институциите да предоставят общ обобщен дневен ред преди или скоро след тристранните срещи.**
- **Омбудсманът предлага институциите да предоставят проактивно документите от четири колони, включително окончателния договорен текст, възможно най-скоро след приключването на преговорите.**
- **Омбудсманът предлага институциите да включат в законодателните бази данни и календарите, свързани с тристранните срещи, връзки към протоколи или видеоматериали от публичните заседания на институциите, на които е била обсъдена тристранната среща.**
- **Омбудсманът предлага институциите да предоставят проактивно списък на представителите, които носят политическа отговорност за решенията, взети по време на тристранна среща, като например участващите членове на ЕП, отговорния министър от председателството на Съвета и комисаря, отговарящ за досието. Ако правомощията за вземане на решения се делегират на държавни служители, тяхната самоличност също следва да се разкрива проактивно.**
- **Омбудсманът предлага, с цел улесняване на исканията за публичен достъп до документи, институциите да предоставят, доколкото е възможно, списъци с документи, внесени по време на тристранните преговори.**
- **Омбудсманът насърчава институциите да работят заедно, за да направят възможно най -много информация и документация от тристранните срещи**

публично достъпни чрез лесна за използване и лесна за разбиране съвместна база данни.

Настоящото решение и предложенията на Омбудсмана ще бъдат съобщени на Парламента, Съвета и Комисията. Омбудсманът отправя искане към институциите до 15 декември 2016 г. да я информират за всички действия, които са предприели във връзка с нейните предложения.

Страсбург, 12.7.2016 г.

Емили О'Райли

Европейски омбудсман

[1] Директива 2014/17/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 февруари 2014 година относно договорите за кредити за жилищни недвижими имоти за потребители и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 (ОВ L 60, 2014 г., стр. 34).

[2] Регламент (ЕС) № 536/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година относно клиничните изпитвания на лекарствени продукти за хуманна употреба и за отмяна на Директива 2001/20/ЕО (ОВ L 158, 2014 г., стр. 1).

[3] Началните писма на Омбудсмана до институциите, отговорите на институциите, докладите от проверките на Омбудсмана и изявленията на обществеността в отговор на обществената консултация на Омбудсмана могат да бъдат намерени на следния адрес: http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/case.faces/en/46048/html.bookmark [Връзка]

[4] Междуинституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за по-добро законотворчество, ОВ L 123, 2016 г., стр. 1 (http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.123.01.0001.01.ENG [Връзка]).

[5] Решение *Швеция и Turco/Съвет* , съединени дела C-39/05 P и C-52/05 P, EU:C:2008:374, точка 46.

[6] А именно холандската *Tweede Kamer,* Британската *камара на общините и Камарата на лордовете,* френската *Assemblée nationale* и румънската *Senat* (предложения са достъпни на адрес: http://www.ombudsman.europa.eu/en/cases/case.faces/en/46048/html.bookmark [Връзка]).

[7] Информацията е достъпна на адрес: http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/welcome

[Връзка]

[8] Информацията е достъпна на адрес:
http://ec.europa.eu/smart-regulation/stakeholder-consultation/index_en.htm [Връзка]

[9] Информацията е достъпна на адрес:
http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/index_en.htm [Връзка]

[10] Обществената консултация на Омбудсмана показа, че това мнение действително се поддържа от много различни участници, независимо дали са НПО, стопански сдружения или граждани.

[11] За повече информация вж. писмото на Омбудсмана относно Регистъра за прозрачност до председателя на Европейската комисия от 26 май 2016 г., достъпно на адрес:
http://www.ombudsman.europa.eu/en/resources/otherdocument.faces/en/67708/html.bookmark [Връзка]

[12] Информация е достъпна на адрес:
http://ec.europa.eu/transparencyregister/public/homePage.do?redir=false&locale=en [Връзка]

[13] По-специално EUR-Lex (http://eur-lex.europa.eu/collection/legislative-procedures.html [Връзка]), Законодателната обсерватория на Парламента (?) и [Връзка]базата данни за съвместно вземане на решение на Съвета ([Връзка]).

[14] Точка 9 от Съвместната декларация на Европейския парламент, Съвета и Комисията от 13 юни 2007 г. относно практическите условия и ред за процедурата на съвместно вземане на решение (член 251 от Договора за ЕО), ОВ C 145, 2007 г., стр. 5. (на разположение на адрес:
http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+RULES-EP+20150909+ANN-19+DOC+XML+
[Връзка]).

[15] комисии, специализирани по някои аспекти на дейността на Парламента (например околна среда, селско стопанство, търговия), натоварени с подготовката на работата на пленарното заседание на Парламента. Те са съставени от членове на Парламента и обсъждат публично: http://www.europarl.europa.eu/committees/en/home.html [Връзка]

[16] Комитетът, натоварен с подготовката на работата на Съвета. Той се състои от постоянните представители (посланици) или заместник постоянните представители на 28-те държави членки: http://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/preparatory-bodies/ [Връзка]

[17] Например и трите бази данни, посочени в бележка под линия 13, съдържат пропуски от почти една година по отношение на Регламента за клиничните изпитвания и Директивата за ипотечните кредити. През този период бяха в ход тристранни преговори.

[18] Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 2001 г., стр. 43; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 3).

[19] Пълен списък е достъпен на адрес: http://www.europarl.europa.eu/meps/en/full-list.html [Връзка]

[20] Повече информация е достъпна на адрес: http://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/presidency-council-eu/ [Връзка]

[21] Списък и роли са достъпни на адрес: https://ec.europa.eu/commission/2014-2019_en [Връзка]

[22] Вж. бележка под линия 18.

[23] Регламент 1049/2001 се позовава на „законодателни документи„като „ *документи, изготвени или получени в хода на процедурите за приемане на актове, които са правно обвързващи във или за държавите членки* “.

[24] Вж. бележка под линия 4.